

внесок кожного учасника, атмосфера в групі і так далі. До них відносяться: експертна діагностика, оцінка ефективності групової роботи, дослідження умов спілкування, експрес-діагностика емоційних станів тощо.

9. Таким чином, використання адекватних формі заняття за-собів, методів та методик організації зворотного зв'язку дає можливість активізувати процес навчання та підвищити якість університетської освіти.

Ю. В. Ревенко, канд. фіз.-мат. наук, асистент,
Д. Є. Семьонов, асистент к-ри інформатики

СПОСОБИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ІНФОРМАТИКИ ТА КОМП'ЮТЕРНОЇ ТЕХНІКИ

Діти мають робити що забажають,
а бажати вони мають те, що бажає педагог.

Ж. Ж. Руссо

Методи навчання та контролю повинні сприяти підвищенню активності студентів на практичних заняттях (ПЗ) та спонукувати студентів до самопідготовки. Для цього навчальний матеріал та проведення ПЗ мають бути структурованими. План проведення ПЗ може бути таким.

1. З метою заохочення студентів до подальшої роботи на початку ПЗ оголошується підсумкова сума балів за 100-бальною шкалою на той день, коли проводиться ПЗ. Потім повідомляється досить голосно (щоб усі почули), що на цьому ПЗ усім дається можливість одержати додаткові бали (у 2 рази більше балів, ніж звичайно); такі заняття бажано проводити регулярно. Отже, використовується метод *стимулювання балами*.

2. Викладачем називається тема ПЗ та показується на 2-х комп'ютерах, як виконувати завдання.

3. Викладач роздає на кожен комп'ютер завдання з різним рівнем складності: складніші завдання даються студентам з вищим рівнем знань та практичних навичок, тобто використовується диференційований підхід до навчання. Завдання включають в себе як попередній матеріал, так і новий. Такий підхід дозволяє набуту впевненості на початку виконання завдання, оскільки спочатку треба виконати завдання за темою попереднього ПЗ. Завдання, яке роздається на кожний комп'ютер, не є складним (з урахуван-

ням диференціювання рівня) та не вимагає багато часу на його проведення.

4. Викладач повідомляє усім студентам, що за виконання розданого завдання можна одержати 10 балів, але тим, хто швидко та успішно з ним справиться, дається ще додаткове завдання.

5. Якщо під час виконання студенти звертаються до викладача з запитаннями щодо виконання завдання, він дає короткі пояснення. Крім того студенти повинні користуватись підручником та конспектом.

6. Студентам, які справляються із завданням швидше за інших, дається можливість заробити ще 5 балів за пояснення іншим, як робити завдання.

7. З метою творчого розвитку студентів викладач дає додаткове завдання без пояснень, як його робити. Творчість полягає у тому, щоб виконати це завдання, використовуючи вмонтовані довідники Microsoft, Інтернет, підручники та матеріали попередніх тем. При цьому перевагу бажано надавати саме комп'ютерним технологіям.

Таким чином сплановані практичні заняття з інформатики та комп'ютерної техніки дадуть можливість підвищити активність студентів як на практичних заняттях, так і спонукати їх до глибокого вивчення комп'ютерних технологій самостійно у вільний час. Крім того, запропонований підхід дає можливість розвивати творче мислення студентів, враховуючі особливості сприйняття та попередньої підготовки кожного студента.

І. М. Рєпіна, канд. екон. наук, доцент
кафедри економіки підприємств

АКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В ПІДВИЩЕННІ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦЯ

Конкурентоспроможність випускників учбових закладів у значній мірі залежить від якості оволодіння сучасними економічними знаннями, ступеня економічної культури, уміння мислити і діяти в категоріальній системі ринкової економіки. Підвищення культури економічного мислення не може відбутися само по собі. Для студентів дуже важливо усвідомити, що техніку власного мислення можна удосконалювати шляхом постійного тренування в колі професійних знань. Це, в свою чергу, ставить перед викладачами питання про необхідність застосування таких форм, ме-